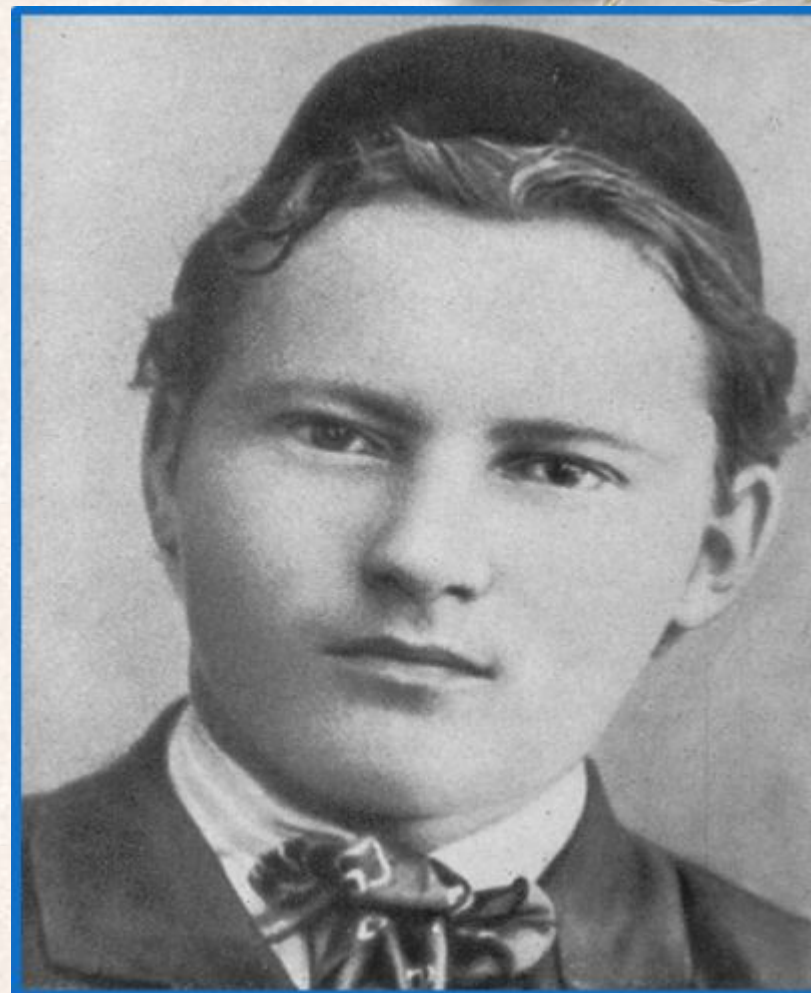

Габдулла Тукай

1886-1913

Габдулла Тукай родился 26 апреля 1886 года в семье муллы Мухаммедгарифа в деревне Кушлауч Казанской губернии (ныне это Арский район) Республики Татарстан

Кечкенә
Апушка 4 ай
булганда, аның
әтисе үлә.

Сасна

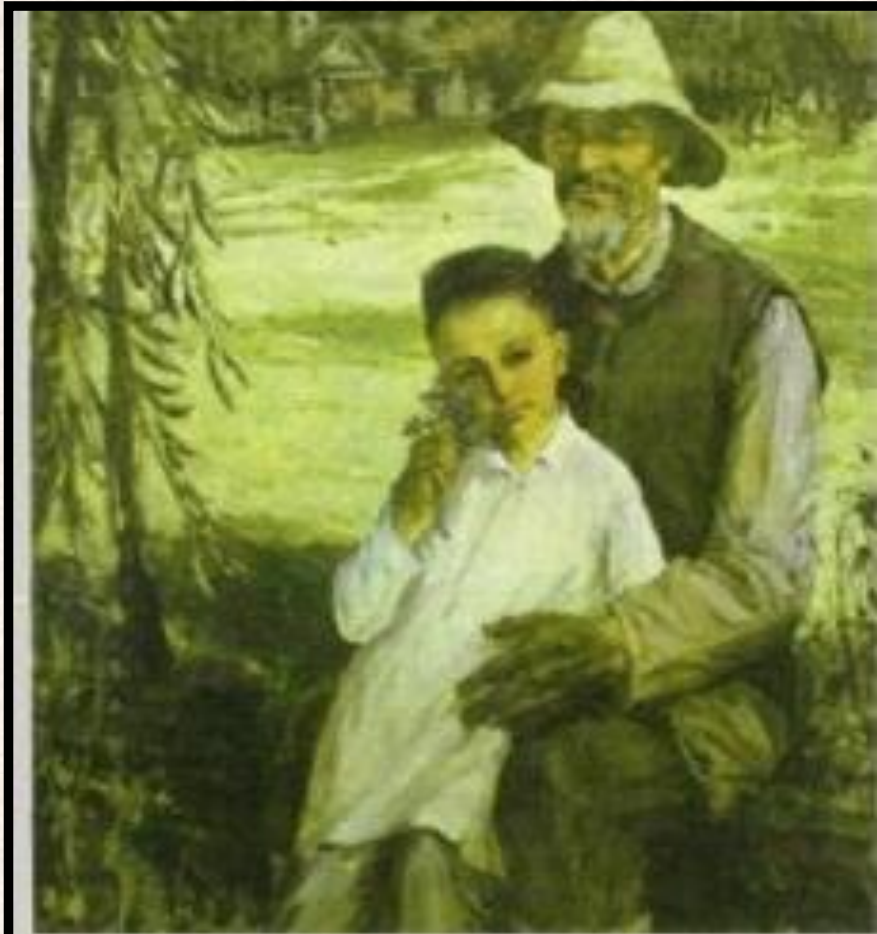
...анам Сасна и семле
авылның мулласына
кияүгә чыккан.

4 яшьтә әнисез
кала...
Ятимлек ачысын
бик иртә татый...

Өчиле

... ул мулла мине Өчиле
авылындагы анамның
атасы булган бабайга
кайтарып биргән.

Кечкенә Габдулланы Өчиледән Казанга алып килеп, Печән базарында асрамага бирәләр.

*6 яшьлек Тукай Кырлай
авылына Сәгъди абзый
белән Зөхрә апа
гаиләсенә килеп керә.
Кырлайдагы тормышы
яшь Тукайның күңелендә
иң жылы истәлекләр
калдыра.*

1895 нче елда Габдулла Жаекка, Уральск шәһәренә әтисе ягыннан туган Газизә апасы һәм аның ире Галиасгар җизнәсе янына күчә.

Жаек

Сөеп кайттым сиңа Казаным!

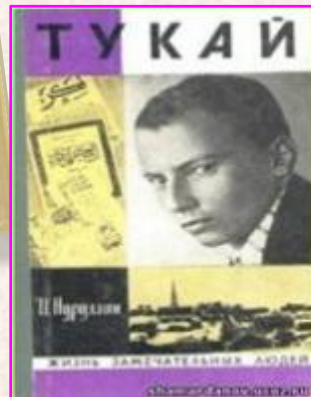
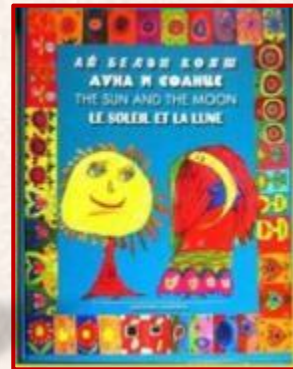

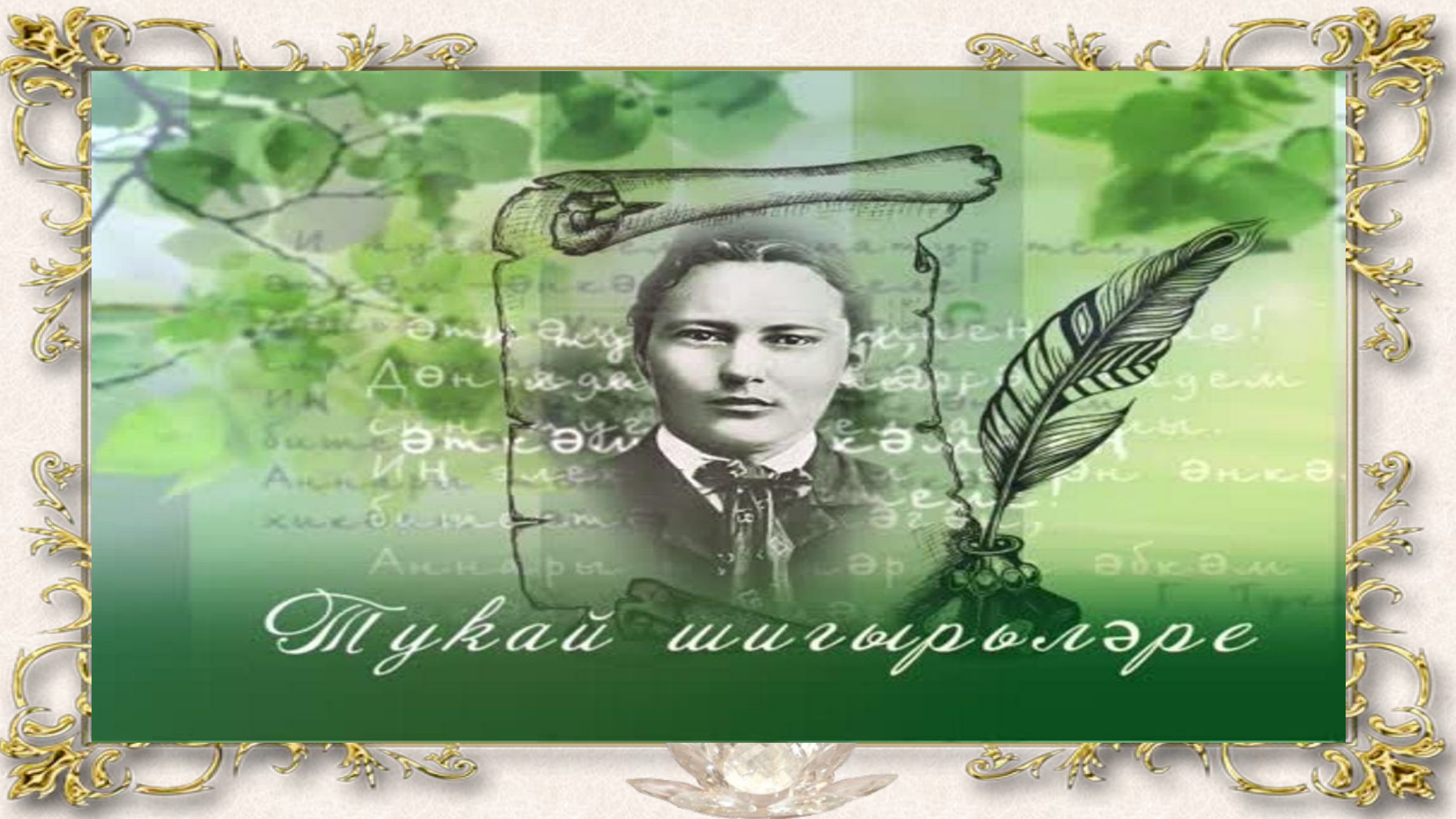
*Бер тавыш килде колакка, яңгырады бер заман:
“Тор, Шәкерт! Життек Казанга, алдымызда бит
Казан!”*

*...Әйтә иртәнге намазга бик матур, моңлы азан:
И Казан! Дәртле Казан! Моңлы Казан! Нурлы
Казан!*

Тукай иленә сәяхәт

И
э
Эт
Дон
И
б
Ан
х
Ан

Тукай шигырәләрә

«Бишек жыры»

“Эш беткәч,
уйнарга ярый

“Кызыклы
шәкерт”

“Бала белән
күбәләк”

“Туган авыл”

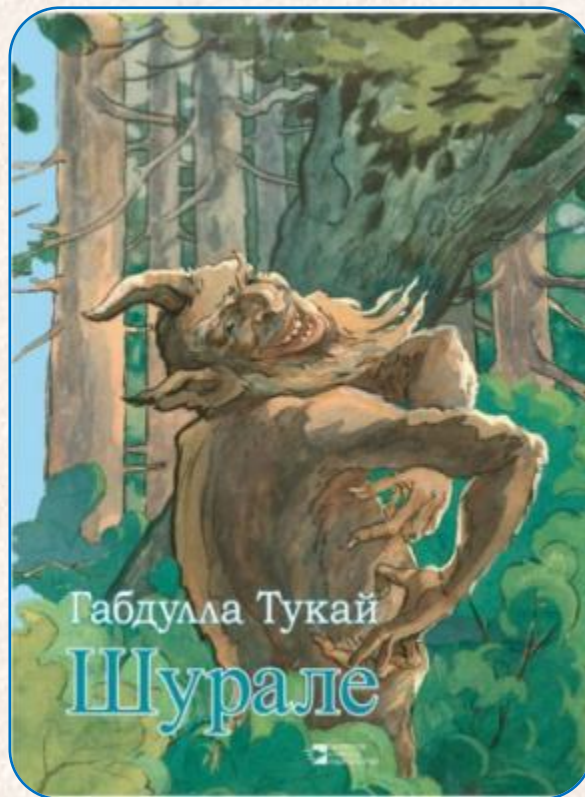
В мире сказок Тукая

Тукайның әкиятләр дөньясы

...Нәрсә бу? Качкынмы,
женме? Йә өрәкме, нәрсә
бу?
Кот очарлык, бик
килешсез, әллә нинди
нәрсә бу!

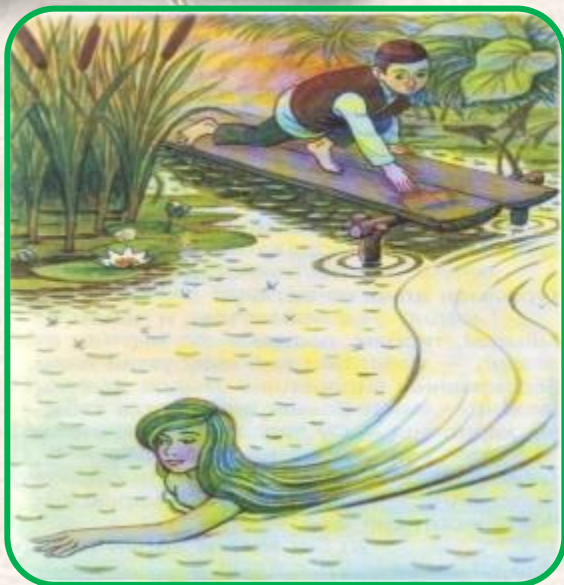

Габдулла Тукай
Шурале

...Тик кытыкларга
яралгандыр минем
бармакларым;
Булгалыйдыр көлдереп
адәм үтергән чакларым...

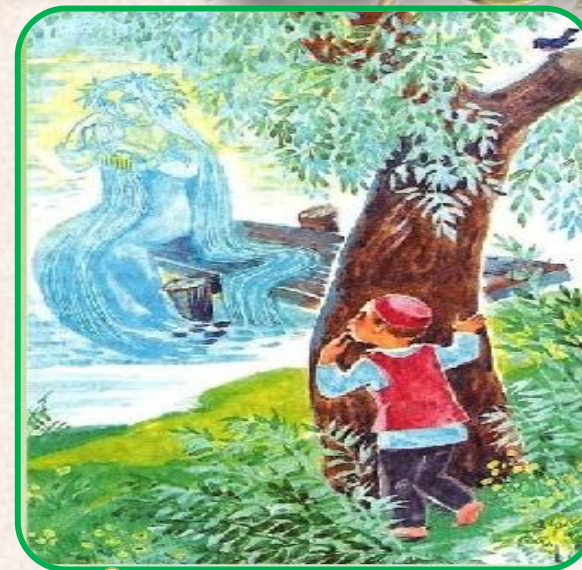

...Инде мин экрен генә
килдем дә кердем
басмага,
Жен оныткан ахыры, —
калган тарагы басмада...

Габдулла Тукай
Су анасы

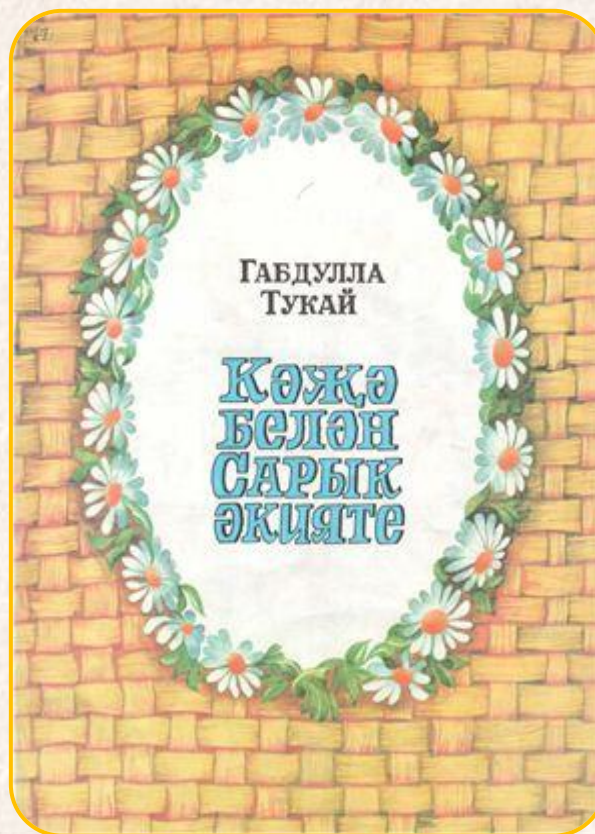

...Тын да алмыйча торам,
куркып кына, тешне
кысып,
Шунда яр буендагы кие
агачларга посып...

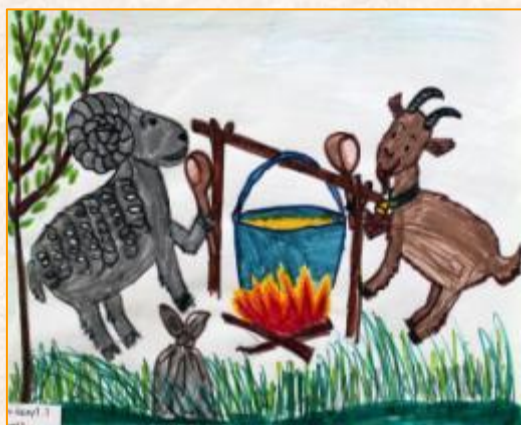
...Нишли инде мескин
Кəжə белэн Сарык?
Булмый хужа кушканына
каршы барып.
Икесенə бер зур гына
капчык тегеп,
Китте болар кырга таба
сəфэр чыгып...

..Озак торгач шунда Кəжə
белэн Сарык,
Бүре башын тоталмыйча,
куллар барып,
Башны икəү тотып ике
колагыннан,
Юнəлделэр, капчыклары
эченə салып...

Тукай әсәрләре балалар иңсатында

مقدمه.

بسمه قائللر، ی پارووه بادلیجه
نیجه ایشلرلرک میندن تریمه حالمین
باروت بیررکه اونلوروی بولدی.
سین آلاقمه طوقاسین الوبه، حاسرکن باشه
سین حالمین، سفقعه، یوقوش باروت
سین اول قوناه، نلم ایلن ایلم، نلق نیجان
بوزمه کیشی.
بسم میرم (اونو بیلر کوزرلر) شاقلمین
بوعسیر، شاقلمین، نوزال، باین، مرکه فرغده
کان بولامغه، بارا، باشلاقم ایسه قائللرلرک
میندن باراسم کیشی.
قونلندن، اورالتسکی، که، عقیلوب، چنگانه
نسر، شجره، کیم، حاله، ایله، آغدن، موافق، مایر
شویس، سطرلر، باروت، اولمقان، دینه، لفرکی
باشه، چینگالتر، ایکیس، ایکی، رساله، ایلوب
حاضرده، معقول، کوریدی، ع، توپالین.
۲۹ نمره، ۱۹۰۹ نمره.

عبدالله اندی توپالین

*1909 нче елда Тукай үзенең
үткән балалыгы турында
“Исемдә калганнар” дигән
автобиографик повесть яза.*

Тукай музыкада Тукай в музыке

«Тукай маршы» - Заһид Яруллин
«Шүрәле» балеты- Фәрит Яруллин
«Кисекбаш» балеты - Рәшит Гобәйдуллин
«Алтын тарак» балеты - Әнвәр Бакиров
«Шагыйрь мөхәббәте» операсы -Резеда Ахиярова
һәм Ренат Харис

Г.Тукай. Туган тел

A decorative illustration of a quill pen resting on a rolled-up scroll. The scroll is unrolled in the middle, and the quill is positioned diagonally across it. The entire illustration is set against a white background with a subtle reflection below.

*И туган тел, и матур тел,
эткәм – әнкәмнең теле!
Дөнъяда күп нәрсә белдем
син туган тел аркылы.
Г.Тукай*